

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/135/2013
Identifikačné číslo spisu:	8012200899
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8012200899.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľky: H. B. bytom S., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č.8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 15.augusta 2013, č.k. 5Sd/84/2012-29, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 15.augusta 2013, č.k. 5Sd/84/2012-29, p o t v r d z u j e .

II. Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Rozsudkom z 15.augusta 2013, č.k. 5Sd/84/2012-29, krajský súd potvrdil rozhodnutie číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 13.septembra 2012, ktorým odporkyňa podľa § 70 ods.1 a § 71 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len („zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok zo dňa 04.09.2012 s odôvodnením, že nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľky a jej schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť posúdili v správnom konaní posudkový lekár pobočky a po podaní opravného prostriedku posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne v dňoch 04.09.2012, resp. 06.12.2012 so zhodným záverom o iba 35% miere poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť. Posudkový lekár ústredia v posudku z 06.05.2013 vyhodnotil aj navrhovateľkou novo predložené lekárske nálezy, vrátane správy z hospitalizácie na psychiatrickom oddelení, kde bol stav uzavretý ako neurotická porucha a kontrolné psychiatrické vyšetrenie potvrdilo zlepšenie nálady po preliečení, zmiernenie porúch úzkosti, napätia a zvýšenie aktivity navrhovateľky. Kontrolné neurologické a rehabilitačné vyšetrenia naďalej dokumentujú miernu poruchu statodynamiky chrbtice bez známk koreňového dráždenia, bez motorického deficitu. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie obaja posudkoví

lekári určili choroby podporného a pohybového aparátu (obojstranný lumboischiadický syndróm, bez prítomnosti príznakov koreňového dráždenia, bez známok parézy alebo myelopatie a motorického deficitu - ide o mierne funkčné postihnutie s prejavmi nervového a svalového dráždenia), ktorému podľa kapitoly XV, oddiel E, položka 3b prílohy č.4 zákona zodpovedá 30% miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (ďalej aj „miera poklesu“). Takto určenú mieru poklesu posudkoví lekári zhodne zvýšili za ostatné zdravotné postihnutia o 5% na celkových 35% a preto dospeli k záveru, že navrhovateľka nie je invalidná. Posudky posudkových lekárov považoval krajský súd za jasné a zrozumiteľné. Mal za preukázané, že navrhovateľka nespĺnila podmienku invalidity pre vznik nároku na invalidný dôchodok a preto rozhodnutie odporkyne ako zákonné potvrdil.

Rozsudok napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním. Namietla, že krajský súd sa nezaoberal jej námietkami. Rozhodnutie odporkyne je nedostatočne odôvodnené a preto nezrozumiteľné; v rozpore s § 209 ods.4 zákona z neho nevyplyva, akými úvahami bola odporkyňa vedená pri hodnotení dôkazov a použití právnych predpisov. Poukázala na to, že neurologicky je liečená už niekoľko rokov, trpí chronickými bolesťami, ktoré kvôli alergiám nemôže tlmiť liekmi. Trpí aj poruchou kinetiky C a L chrčtice, čo je podložené lekáorskými nálezmi. Posudkoví lekári sa jej ochoreniami komplexne nezaoberali a nezdôvodnili použitie stredného rozpätia použitej položky prílohy č.4 zákona. Podľa jej názoru mala byť posúdená podľa položky 3c, lebo u nej dochádza k často recidivujúcim a dlhotrvajúcim prejavom dráždenia nervov a svalov a z toho dôvodu je často práceneschopná. Posudok zo 06.05.2013 nemá k dispozícii, na prejednanie zdravotného stavu v súvislosti s novými lekáorskými nálezmi predvolaná nebola a nemala tak možnosť vyjadriť sa k prejednávaným skutočnostiam, pričom posudkový lekár nemohol zistiť jej aktuálny zdravotný stav. Z uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie a aby bola v rámci odvolacieho konania uznaná invalidnou so 60% mierou poklesu podľa kapitoly XV, oddiel E, položka 3c prílohy č.4 zákona (50% za rozhodujúce zdravotné postihnutie + 10% za ostatné zdravotné postihnutia).

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) preskúmala napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky vyhovieť nemožno.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok.

Prvoradou podmienkou vzniku nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods.1 zákona je invalidita poistenca.

Podľa § 71 ods.1 zákona poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods.5 a 6 zákona miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 a určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa § 71 ods.8 zákona mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.

Navrhovateľka namietala, že miera poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť mala byť určená podľa kapitoly XV, oddielu E, položky 3 písm. c) prílohy č. 4 zákona.

Podľa všeobecného posudkového hľadiska, uvedeného v kapitole XV prílohy č. 4 zákona miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa funkčného postihnutia (postihnutia pohybu v kĺboch v súvislosti so záťažou na príslušný kĺb) a vplyvu na ostatné systémy a orgány. Pri zistení pohybových a degeneratívnych zmien treba porovnať, či ich rozsah a výskyt presahujú zmeny typické pre porovnateľnú vekovú kategóriu. Samotné röntgenologicky zistené degeneratívne zmeny nezapríčiňujú pokles schopnosti zárobkovej činnosti, rovnako ako skutočnosť, či bola vykonaná operácia na končatine alebo na chrbtici, alebo súvislosť s úrazom.

Podľa kapitoly XV, oddielu E, položky 3 písm. b) prílohy č.4 zákona degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia (napr. syndróm cervikokraniálny, cervikobrachiálny, lumbálny, lumbosakrálny a syndróm sakroiliakálneho skĺbenia blokády stavcov), slabosť svalového korzetu, obmedzenie pohybu v postihnutom úseku podmieňuje mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 20 až 35%.

Podľa kapitoly XV, oddielu E, položky 3 písm. c) prílohy č.4 zákona degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s trvalým ťažkým postihnutím funkcie a často recidivujúcimi, dlhotrvajúcimi prejavmi dráždenia nervov a svalov, s ťažkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice, s výraznou poruchou svalového korzetu podmieňuje mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 40 až 50%.

Z posudkov posudkových lekárov z 04.09.2012 a 06.12.2012 vyplýva, že rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky bolo hodnotené podľa kapitoly XV, oddielu E, položky 3 písm. b) prílohy č.4 zákona z dôvodu, že prítomná porucha statodynamiky chrbtice je bez známk koreňového dráždenia, bez motorického deficitu a bez paretických príznakov. Taktiež v doplnacom posudku zo 06.05.2013, vypracovanom na žiadosť krajského súdu, posudkový lekár ústredia vyhodnotil novo predložené nálezy a skonštatoval, že kontrolné neurologické vyšetrenia naďalej dokumentujú miernu poruchu statodynamiky chrbtice, bez motorického deficitu .

Záveru posudkových lekárov nie sú v rozpore so závermi odborných neurologických nálezov, ktoré nedokumentujú ťažké postihnutie funkcie chrbtice, ťažkú poruchu statiky a dynamiky chrbtice ani výraznú poruchu svalového korzetu, uvedené v kapitole XV, oddiele E, položka 3 písm. c) prílohy č. 4 zákona.

Z toho dôvodu aj odvolací súd považoval posudky za úplné, objektívne a presvedčivé a na ich základe mal za preukázané, že navrhovateľka zatiaľ nesplnila podmienku invalidity pre vznik nároku na invalidný dôchodok.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku navrhovateľky, že nebola prítomná pri posudzovaní jej zdravotného stavu dňa 06.05.2013 a posudok z uvedeného dňa ani nemá k dispozícii. Zo súdneho spisu totiž vyplýva, že posudok zo 06.05.2013 bol vypracovaný v súdnom konaní v rámci súdom vykonaného doplnenia dokazovania na základe uznesenia krajského súdu č.k.5Sd/84/2012-18, v ktorom posudkovému lekárovi uložil iba posúdiť lekárske správy, ktoré navrhovateľka predložila súdu dňa 23.01.2013; z uznesenia súdu nevyplývala povinnosť posudkového lekára predvolať navrhovateľku na toto posúdenie. Uvedený posudok bol oboznámený na pojednávaní krajského súdu dňa 15.08.2013. Navrhovateľka pritom mohla využiť svoje právo podľa § 44 ods.1 O.s.p. a nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópie daného posudku za úhradu vecných nákladov.

Za nedôvodnú považoval odvolací súd aj námietku navrhovateľky čo do rozporu rozhodnutia odporkyne s ustanovením § 209 ods.4 zákona č.461/2003 Z.z. Z rozhodnutia odporkyne je totiž zrejmé, že pri

posudzovaní nároku vychádzala z lekárskej správy (posudku) posudkového lekára pobočky Sociálnej poisťovne o zdravotnom stave a jeho vplyve na pokles schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť. Tento posudok je prílohou rozhodnutia odporkyne a tvorí neoddeliteľnú súčasť jeho odôvodnenia.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods.3 v spojení s § 219 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods.1 O.s.. v spojení s § 250l ods.2 a § 250k ods.1 O.s.p. a v konaní úspešnej odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že pri dlhodobom zhoršení zdravotného stavu má navrhovateľka možnosť kedykoľvek znovu požiadať o priznanie invalidného dôchodku prostredníctvom príslušnej pobočky Sociálnej poisťovne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.